

کشوهای پشتی^۱: این کشوها دارای زبانه و خاری است که از داخل (پشت در) در بالا و پایین در نصب می‌شود و لنگه در را ثابت می‌کند. این کشو را می‌توان در درهای تونشسته، بیرون نشسته و یا هم‌سطح استفاده کرد که نمونه‌های مختلف آن در شکل (۲-۵۶) نشان داده شده است.

شکل ۲-۵۶ - انواع کشو پشتی

کشوهای مغزی^۲: از این کشو بیشتر در درهای دو یا چند لنگه استفاده می‌شود. کشو مغزی در قسمت بالا و پایین باعث در جاسازی می‌شود و نسبت به سبکی و سنگینی در، کشوی مورد نیاز را انتخاب و نصب می‌کنند (شکل ۲-۵۷).

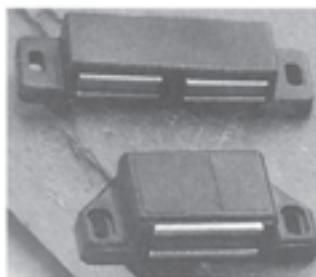

شکل ۲-۵۷ - انواع کشو مغزی

شببندها: این یراق‌ها کار قفل و بست را انجام نمی‌دهد بلکه در را در حالت بسته به طور ثابت نگه می‌دارد و از باز شدن خود به خود آن جلوگیری می‌کند. شببندها به انواع مختلف ساچمه‌ای، فرنی، غلتکی^۱ و مگنتی^۲ (آهن‌ربایی) ساخته می‌شود و نسبت به سبکی و سنگینی در می‌توان از نوع ظریف یا قوی‌تر آن استفاده کرد (شکل ۲-۵۸). شببندهای مگنتی به علت خاصیت آهن‌ربایی که دارند باعث می‌شوند تا در، در فاصله‌ی معینی خود به خود به بدنه نزدیک و بسته شود (شکل ۲-۵۹). بعضی از مگنت‌ها نیز علاوه بر خاصیت آهن‌ربایی دارای دکمه‌ای فزدار است که با فشار دادن در می‌توان در را بست و با فشار جزیی دیگر در را باز کرد (شکل ۲-۶۰). این گونه درها دیگر احتیاجی به دستگیره ندارند و شببند آهن‌ربایی علاوه بر قفل و بست کار دستگیره را نیز انجام می‌دهد. این یراق‌ها معمولاً در درهای قفسه، کابینت، یخچال، داروخانه و موارد نظیر آن‌ها مورد استفاده هستند.

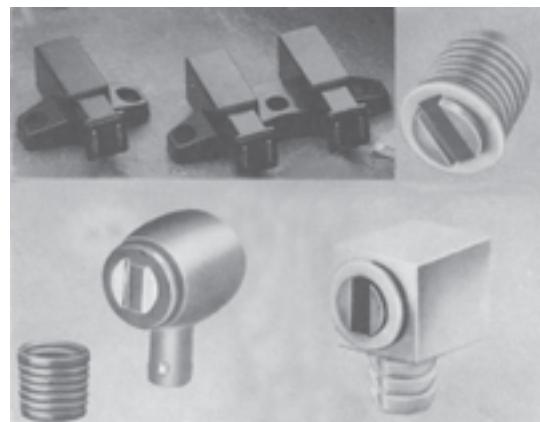
شکل ۲-۵۸—چند نوع شببند غلتکی و ساچمه‌ای

شکل ۲-۵۹—شببند آهن‌ربایی

۱—Double Rooler Catch

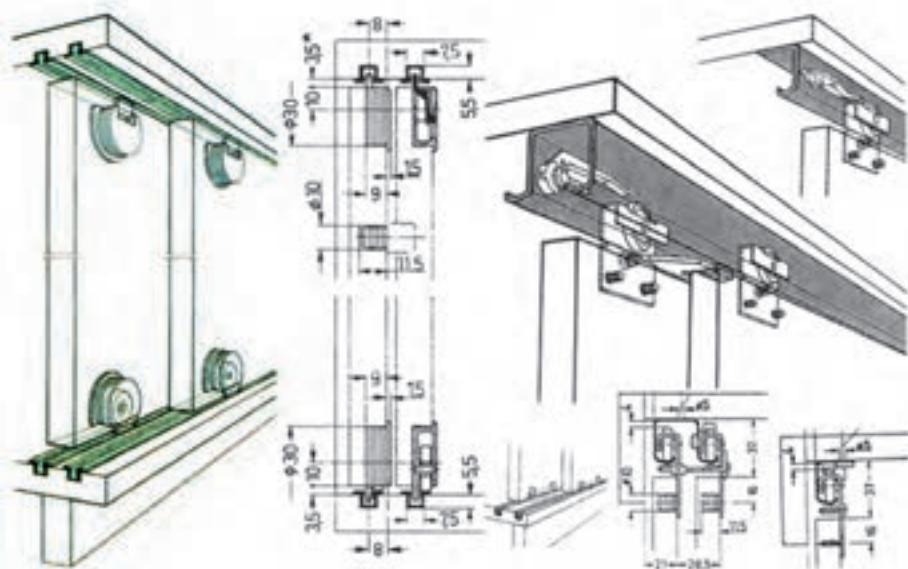
۲—Magnetic Push Latch

شکل ۲-۶۰- شبند فردار

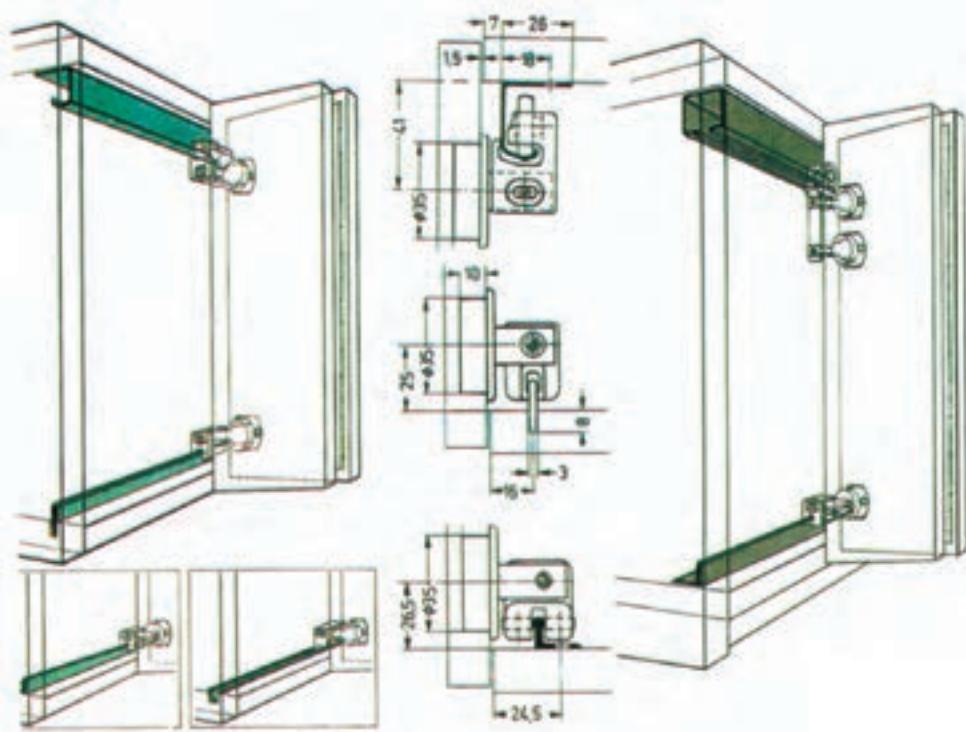
۳-۴-۲- یراق آلات در و پنجره:

یراق درهای کشویی: در قفسه‌هایی را که به طور کشویی روی ریل حرکت می‌کند، غالباً از ریل‌های کف و بالای قفسه، قرقه یا بلرینگ‌های زیر و خار نگهدارنده در کشویی تجهیز می‌کنند. برای درهای شیشه‌ای کشویی سنگین از ریل و قرقه‌های محکم‌تری استفاده می‌شود که ریل‌ها در کنشکاف ایجاد شده در سقف و کف جاسازی و محکم می‌شود (شکل ۲-۶۱).

شکل ۲-۶۱- یراق آلات در کشویی

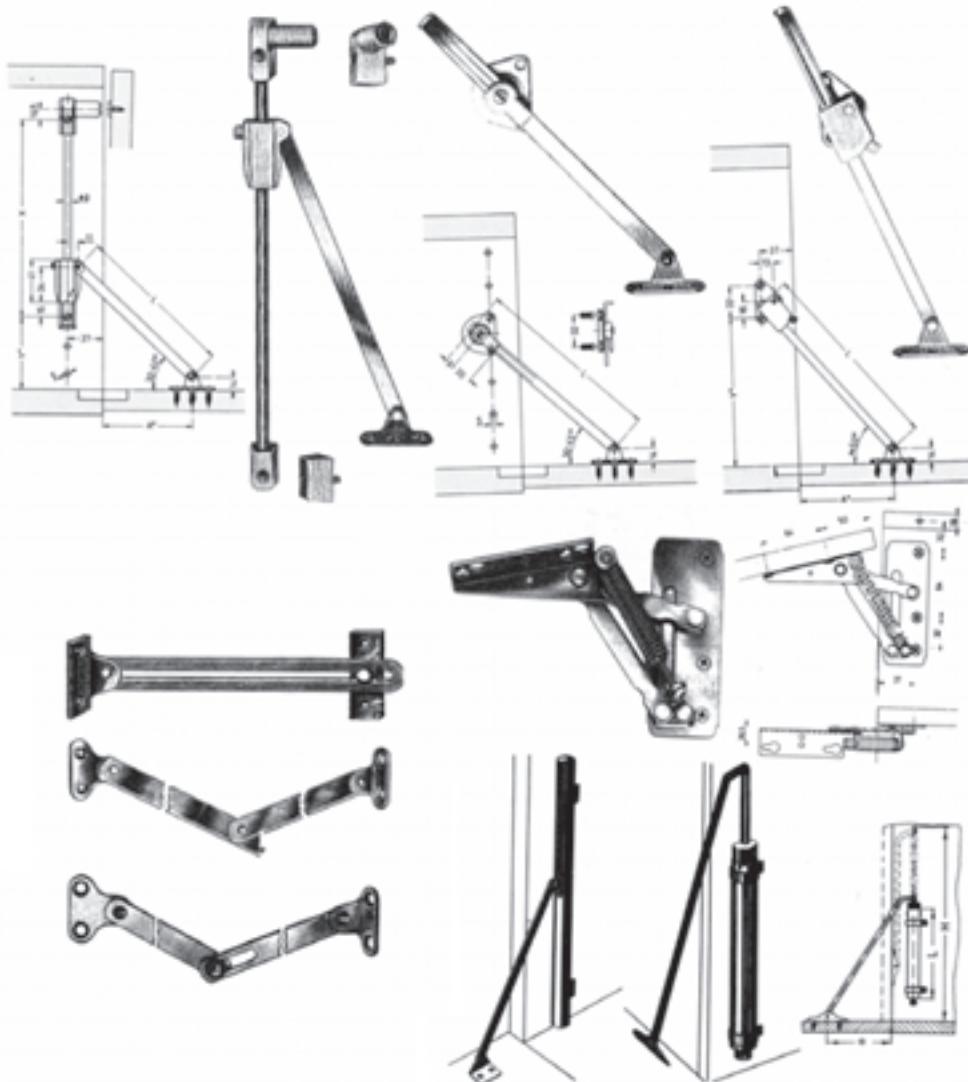
یراق درهای آکاردنونی: در بعضی از ساختمان‌ها برای جدا کردن اتاق‌ها از یکدیگر، سالن از اتاق‌ها و درهای بزرگ قفسه لباس از درهایی به فرم آکاردنون استفاده می‌کنند. این درها از سقف، به ریل و قرقره‌هایی آویزان است و از طرفی لنگه درها هر کدام به لنگه دیگری که باید جمع شوند، به وسیله لولاهای ساده یا لولای مغزی، لولا می‌شوند. برای آن که درها در موقع جمع شدن و باز کردن در قسمت کف ساختمان از محل خود خارج نشود، یک ریل معمولی ساده به کف ساختمان نصب و به زیر درها یک میله گرد برای هدایت درها در محل نصب می‌شود (شکل ۶۲-۲). به جهت این که ریل و قرقره‌های نصب شده در سقف پیدا نباشد می‌توان به وسیله نصب یک روکوب چوبی روی آن را پوشاند.

شکل ۶۲-۲- یراق درهای آکاردنونی

یراق‌های نگهدارنده درهای افقی: در ساختمان بعضی از قفسه‌ها، کابینت، میز مطالعه، درهایی پیش‌بینی شده است که به طور افقی باز و بسته می‌شوند. برای این که درها بیش از حد نیاز باز نشوند و ضمناً در موقع استفاده از آن مقاوم باشند و به لولا فشار وارد نکنند از یراق‌های متعددی که

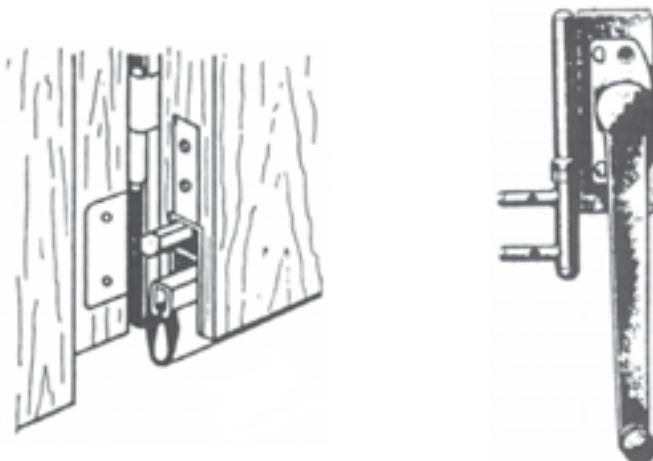
در اصطلاح لولا درجه یا گونیا (لولا نگهدارنده^۱) گویند استفاده می‌کنند. این براق نسبت به قدرت، زیبایی و مکانیسم ساخت دارای انواع مختلفی است که نمونه‌هایی از آن در شکل (۲-۶۳) دیده می‌شود.

شکل ۲-۶۳— نمونه‌هایی از براق‌های نگهدارنده در افقی

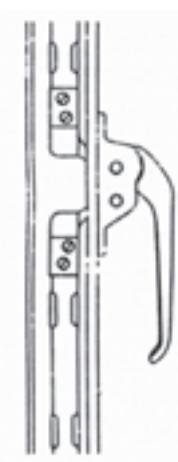
^۱ Stay hinge

یراق مخصوص بلند کردن در: برای جفت کردن پایین درهای بالکن و تراس با زمین به طوری که باد و باران به داخل اتاق نفوذ نکند، به در و آستانه آن کنشکاف و زبانه‌ای که در یکدیگر فرومی‌روند، کار می‌گذارند. در چنین مواردی بایستی درها با لولا‌هایی که دارای دسته اهرمی باشد، لولا شوند (شکل ۲-۶۴). در داخل این یراق لاستیک وجود دارد که در موقع باز بودن در با زمین تماس ندارد. چنان‌چه در بسته شود زیانه شش‌گوش بالای یراق با دو راهه برخورد می‌کند و به داخل فشرده می‌شود. لذا بدین طرق اهرم یراق به کار می‌افتد و لاستیک زیر در به زمین فشرده می‌شود (شکل ۲-۶۵).

شکل ۲-۶۴—یراق مخصوص بلند کردن در

یراق‌های قفل و بست پنجره: لنگه‌های پنجره باید کاملاً جفت بسته شوند که برای اجرای این امر لازم است از یراق‌های مخصوص قفل و بست پنجره‌ها استفاده کرد. این یراق‌آلات به نسبت این که پنجره بزرگ یا کوچک، یک لنگه یا دونگه باشد، دارای فرم و ابعاد متفاوتی است:

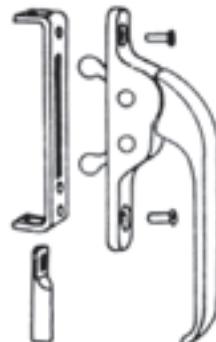
الف—کشو مغزی اهرمی: این کشو دارای دستگیره اهرمی شکل است، که وسط بائو پنجره جاسازی و نصب می‌شود و فقط دستگیره اهرمی شکل آن از خارج پیداست. از این کشوها فقط در پنجره‌هایی که دارای یک در متحرک باشند استفاده می‌شود (شکل ۲-۶۶). نوع دیگر این کشو دارای میله بلندی است که در موقع بستن در، سر این میله شکل ۲-۶۶—کشو مغزی اهرمی

داخل محفظه‌ای که به کف داخلی بالا و پایین چارچوب نصب شده است فرو می‌رود و بدین‌وسیله پنجره در محل خود ثابت می‌شود. این کشو را می‌توان در پنجره‌های دولنگه (به جلو دولنگه در نیم و نیم شده باشد) مورد استفاده قرار داد.

ب—کشو قدی مغزی: مورد مصرف این کشو بیشتر در پنجره‌های آهنی، پنجره‌های چوبی و درهای با ارتفاع زیاد است و در داخل کنشکاف ایجاد شده در ضخامت پنجره نصب و محکم می‌شود (شکل ۲-۶۷). نوع دیگر این کشو شامل تسمه‌ای است که دو سر آن به طور 90° درجه خم می‌شود و سطح آن دارای یک شیار سرتاسری جهت قرار گرفتن شاخک‌هاست. هنگام بالا و پایین رفتن دستگیره، شاخک‌ها با هم میله کشو را از هم دور و یا به هم نزدیک می‌کنند و در نتیجه میله‌های کشو پنجره را باز و بسته می‌کند (شکل ۲-۶۸).

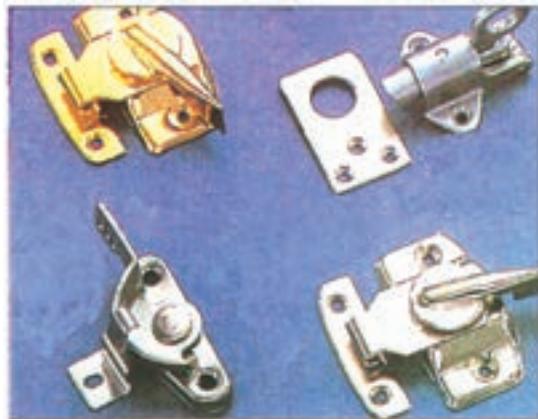

شکل ۲-۶۷—کشو قدی مغزی

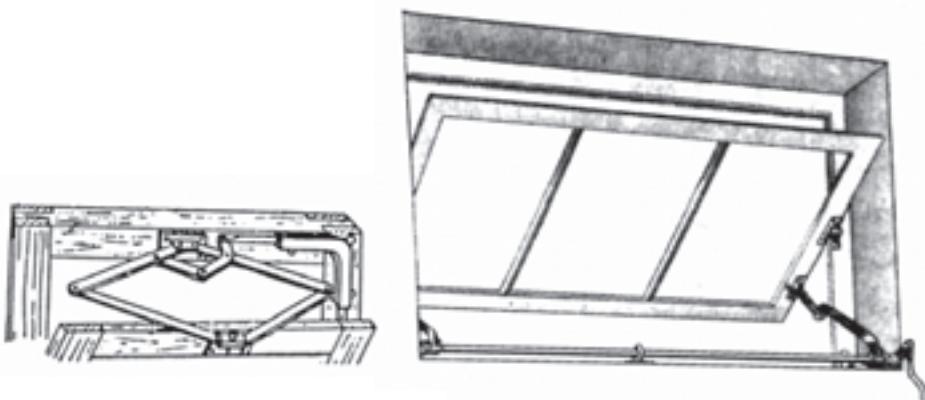
شکل ۲-۶۸—کشو قدی مغزی

پ - شب بند روکار^۱: این یراق ها به وسیله دو پیچ روی پنجره های چوبی و فلزی نصب می شوند و بیشتر از فلزات سبک و نرم ساخته می شود. این شب بند بیشتر در پنجره های ساده یک لنگه مانند پنجره های زیرزمین، انباری، حمام و توالت استفاده می شود (شکل ۲-۶۹).

شکل ۲-۶۹ - شب بند روکار

ت - یراق برای قفل و بست کتیبه: برای قفل و بست کتیبه ها باید یراق مطمئن و ساده ای که بتواند کتیبه را جذب و جفت نگه دارد، انتخاب کرد. انتخاب این یراق بستگی به نوع کتیبه، طرز حرکت و باز و بسته شدن آن دارد و دارای انواع متعددی است (شکل ۲-۷۰). یراق اهرمی برای باز و بستن به اندازه دلخواه به کار می رود و به وسیله ای اهرمی که در ارتفاع مناسب (حدود ۱۲۰ سانتی متر) نصب شده است به راحتی می توان مورد استفاده قرار داد.

شکل ۲-۷۰ - یراق برای قفل و بست کتیبه

^۱ Sash Lock

شکل ۲-۷۱—شیبند غلتکی

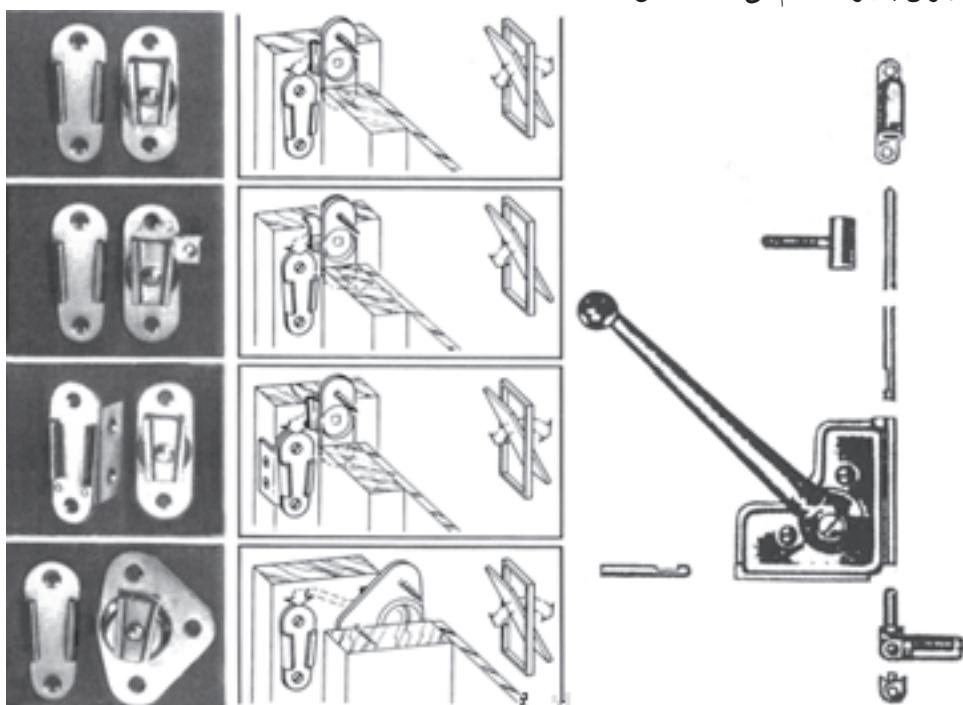

شکل ۲-۷۲—ریل مخصوص
جلوگیری از نفوذ باران

در صورت استفاده از شیبند غلتکی (شکل ۲-۷۱) کتیبه را فقط به اندازه‌ای که بازوی نگهدارنده آن اجازه دهد، می‌توان باز کرد.

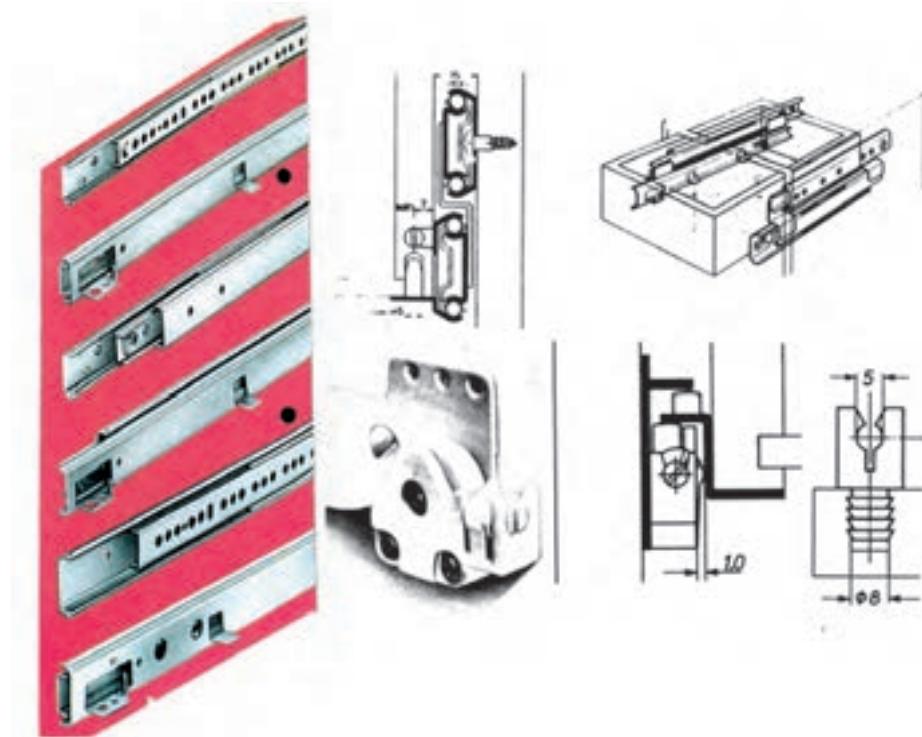
ث—ریل باران گیر برای پنجره‌ها و درها: در ساخت پنجره‌ها اکثرًا از ریل مخصوصی که از نفوذ باران جلوگیری می‌کند و از جنس فلز یا مواد پلاستیکی است استفاده می‌شود (شکل ۲-۷۲).

ج—یراق‌های گردان برای پنجره‌ها: از یراق مخصوص برای تغییر حالت پنجره از حالت تاشو و بازشو به حالت گردان در موافقی استفاده می‌کنند که لنگه پنجره برای جا زدن فضای کافی نداشته باشد و نتوان آن را بالا برد. در این صورت یراق را روی میله لولا قرار می‌دهند و در قسمت زیرین پنجره محکم می‌کنند (شکل ۲-۷۳).

شکل ۲-۷۳—یراق‌های گردان برای پنجره‌ها

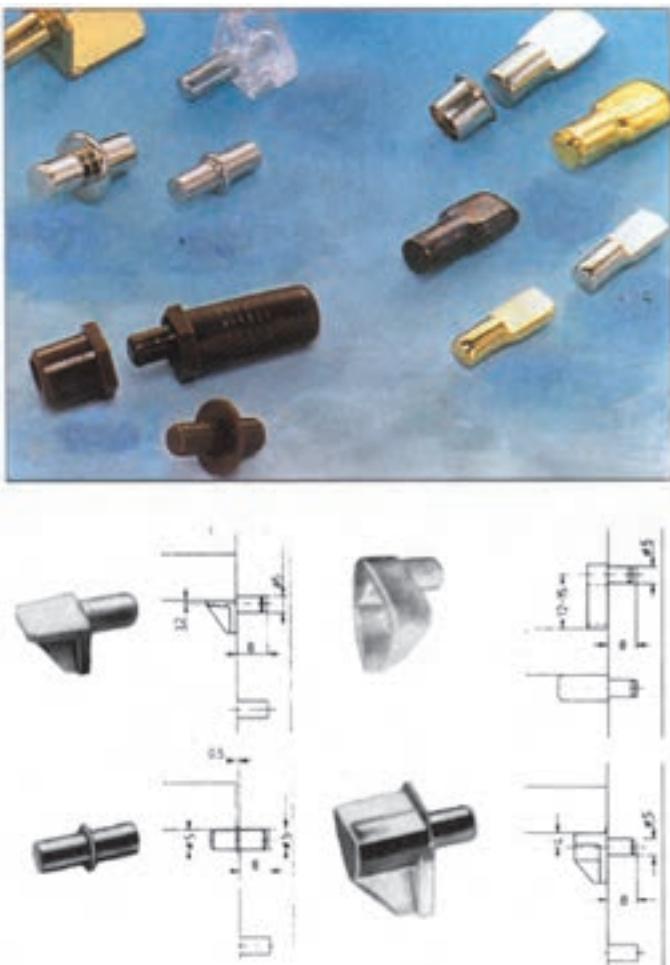
۴-۲-۴- یراق برای حرکت کشوها: برای تسهیل و روان تر کردن حرکت کشوها و کاشه اصطکاک و سایش آنها از یراق‌ها و قرقره‌های مخصوص می‌توان استفاده کرد. این یراق‌ها به بدن جعبه و بدن کار نصب می‌شود. در موقع حرکت، این یراق‌ها با هم درگیر می‌شوند و به راحتی از داخل هم حرکت و کشو را به عقب یا جلو هدایت می‌کنند. با توجه به نوع ساخت جعبه (رونشسته و یا توشنسته) و محل حرکت آنها (به صورت آویخته، روی زیر سری یا روی صفحه و قاب) می‌توان از یراق‌های متنوع با مدل‌های مختلف استفاده کرد که چند نمونه از آن در شکل (۷۴-۲) نشان داده شده است.

شکل ۷۴-۲- انواع یراق آلات کشو

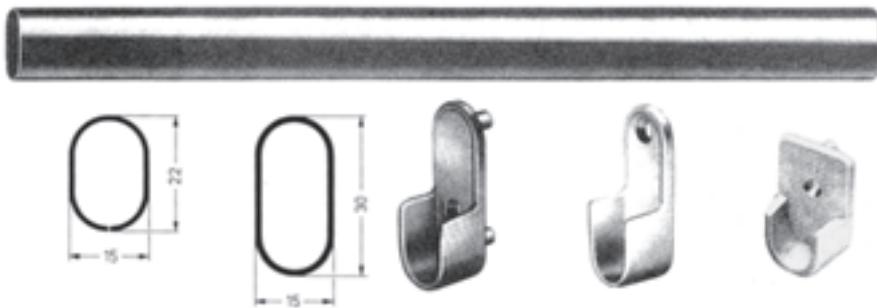
۵-۴- یراق برای نگهداری طبقات متحرك (زیرسری): برای نگهداری طبقاتی که بخواهند در هر فاصله‌ای قرار دهند (متحرك باشد) می‌توان از انواع زیرسری‌ها استفاده کرد. این نوع زیرسری‌ها معمولاً از برنج، آلومینیم، پلاستیک، شیشه و... تهیه می‌شود. زیرسری‌ها از یک صفحه گونیابی شکل که یک میله در پشت آن پرچ شده، تشکیل شده است. برای نصب زیرسری‌ها ابتدا سوراخی روی بدنه کار ایجاد می‌کنند و غلاف‌هایی که در دنباله زیرسری‌ها قرار دارد (در

صورت وجود) داخل سوراخ جا می‌زنند، سپس میله زیرسری را در داخل آن قرار داده یا پیچ می‌کنند. بدین ترتیب اگر در بدنه کار سوراخ‌های متعددی ایجاد کنند، محل طبقه را به راحتی می‌توان تغییر داد. زیرسری‌ها به تناسب محل استفاده دارای ابعاد مختلفی (عرض صفحه گونیا ۹ تا ۲۱ میلی‌متر و قطر زبانه ۷ تا ۸ میلی‌متر) است. گاهی به جای غلاف در تمام ارتفاع بدنه پروفیل‌های فلزی سوراخ داری نصب می‌کنند و زیرسری‌ها را در سوراخ پروفیل قرار می‌دهند (شکل ۲-۷۵).

شکل ۲-۷۵—نمونه‌هایی از انواع زیرسری

زیرسری جهت میله رخت آویز: میله رخت آویز از یک لوله فلزی تهیه و روی دو تکیه گاه که هر یک بر روی دیوارهای داخلی قفسه نصب می‌شود، به طور افقی قرار می‌گیرد. این تکیه گاه‌ها دارای ابعاد و فرم‌های مختلفی می‌باشد که چند نمونه از آن را در شکل (۲-۷۶) می‌توان مشاهده کرد.

شکل ۲-۷۶- زیرسری برای میله رخت آویز

۲-۴-۶- یراق برای صفحات گردان: این یراق‌ها بیشتر در کابینت‌های استریو، ویترین‌ها و تابلوهای گردان به کار می‌روند. در کابینت‌های استریو، برای این که به طور دائم تلویزیون یا اشیاء دیگر را جایه‌جا نکنند و باعث خرابی سطح کابینت نشوند، صفحه‌ی کابینت را به وسیله قرقره‌های که در شکل (۲-۷۷) آمده است به صورت گردان درمی‌آورد تا در تمام جهات قابل دیدن باشد.

شکل ۲-۷۷- یراق برای صفحات گردان

۲-۴-۷- چرخ‌های قرقره‌دار: برای این که بتوان مبل‌ها و کابینت‌های سنگین را به سهولت حرکت داد و جایه‌جا کرد در زیر پایه‌ها یا کف آن می‌توان از انواع قرقره‌ها که در شکل (۲-۷۸) آمده است، استفاده کرد و جنس این قرقره‌ها اغلب به منظور سبک بودن و روانی حرکت از لاستیک یا پلاستیک ساخته می‌شود و به وسیله پیچ و مهره، پیچ چوب و یا خارهای مخصوص و یا به طرق مختلف دیگر به کف مبل یا کابینت نصب و محکم می‌شود. چرخ‌های قرقره‌دار به تناسب نوع چرخ (کروی، استوانه‌ای، تخت و...)، محل اتصال به کابینت یا دنباله (کف تخت، پیچ و مهره‌ای، خاردار

و...)، روپوش چرخ و نحوه اتصال دنباله به چرخ دارای انواع متنوعی است.

شکل ۲-۷۸- انواع چرخ‌های قرقه‌دار

۱-۵- میخ^۱

متداول‌ترین وسیله اتصال در کارهای چوبی (اتصال قطعات چوب به یکدیگر یا اتصال قطعات دیگر مانند لولا، قفل، دستگیره و وسایل تزیینی به چوب) است. میخ و پیچ به عنوان کالای واسطه‌ای در ساخت وسایل مختلف نظریه میز، صندلی، در و پنجره مورد استفاده قرار می‌گیرد.

میخ را می‌توان اولین وسیله اتصال قطعات چوبی دانست. چون از میخ‌ها برای مقاصد گوناگونی استفاده می‌شود، طبیعتاً به اشکال و اندازه‌های متعددی یافت می‌شوند، هم‌چنین از مواد مختلفی نظریه فولاد، آهن، برنج، مس و آلومینیم در ساخت آن‌ها استفاده می‌شود.

۱-۶- انواع میخ: میخ معمولاً از فلز یا چوب ساخته می‌شود. میخ چوبی (دوبل)

۱- Nail

شکل ۲-۷۹—میخ کوره کاری شده

اغلب به وسیله خود درودگران تهیه می‌شود و برای کارهای ساختمانی، اتاق‌سازی و واگن‌سازی مورد استفاده قرار می‌گیرد. در گذشته میخ فلزی از آهن ساخته می‌شد و آهنگران آن را با دست کوره کاری و به شکل چهارگوش با نوک تیز در می‌آورند (میخ کوره کاری شده) (شکل ۲-۷۹). برای اولین بار در سال ۱۸۲۱ در انگلیس میخ را از

سیم مفتوح ساختند. استحکام میخ در چوب بستگی به فرم و بزرگی میخ و سختی و نرمی چوب دارد که از لحاظ اندازه و نوع استاندارد نیز دارای انواع مختلفی است که به ذکر نام متداول‌ترین آن‌ها که در شکل (۲-۸۰) آمده است، می‌پردازم :

- ۱—میخ گرد سیمی با سرآجدار: آج سر آن برای سُر نخوردن چکش از روی سر میخ است.
- ۲—میخ با مقطع چهارگوش و سرآجدار خزینه‌ای: حُسن این نوع میخ گیر زیاد در کار است و اندازه قطر آن $1\frac{1}{4}$ تا $1\frac{9}{16}$ و طول 25° تا 31° میلی‌متر است.
- ۳—میخ سرعدسی: دارای سرعدسی و خزینه‌دار است و در جاهایی که سرمیخ مشخص است، به کار می‌رود.

۴—میخ گرد سیمی با سرخزینه‌ای: که به راحتی در چوب فرو می‌رود و طول آن ۷ تا 100° میلی‌متر و قطر آن $7/8$ تا $3/8$ میلی‌متر است.

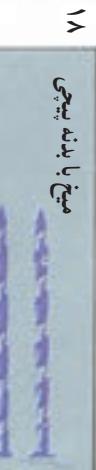
۵—میخ سرگبندی سیمی: که آن را میخ شیشه نیز می‌نامند و اندازه طول استاندارد آن برابر ۷ تا 25° میلی‌متر و قطر $7/8$ تا $2/5$ میلی‌متر است.

۶—میخ سرتخت (میخ روکوش کاری): که برای رویه کوبی مبل و غیره استفاده می‌شود، دارای نوک بسیار تیز و ساقه چهارگوش است و به راحتی در چوب‌های سخت فرو می‌رود. این میخ‌ها دارای قطر $1\frac{1}{8}$ تا $1\frac{1}{4}$ و طول ۷ تا 25° میلی‌متر هستند و طبق استاندارد تهیه می‌شوند.

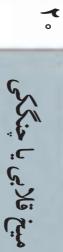
۷—میخ بانوک مربعی شکل (میخ فیبری): نوک این میخ مخروطی و تیز نیست و به صورت چهارگوش است و برای استفاده در چوب‌های نرم و چوب‌هایی که احتمال ترک خوردن آن‌ها باشد، به کار می‌رود.

۸—میخ بی‌سر (نامرئی): از این میخ در کارهای ظرف و در مواردی که بخواهد سر میخ دیده نشود (مانند قاب‌ها و زهوارهای گوشه در) استفاده می‌کنند. این میخ طبق قاعده استاندارد و با قطر $7/8$ تا $4/2$ و طول 15° تا 70° میلی‌متر تهیه می‌شود.

میخ با بدنه پیچی

میخ دوپا

میخ با سر D شکل

میخ با سر مفتر شکافدار

میخ آ شکل

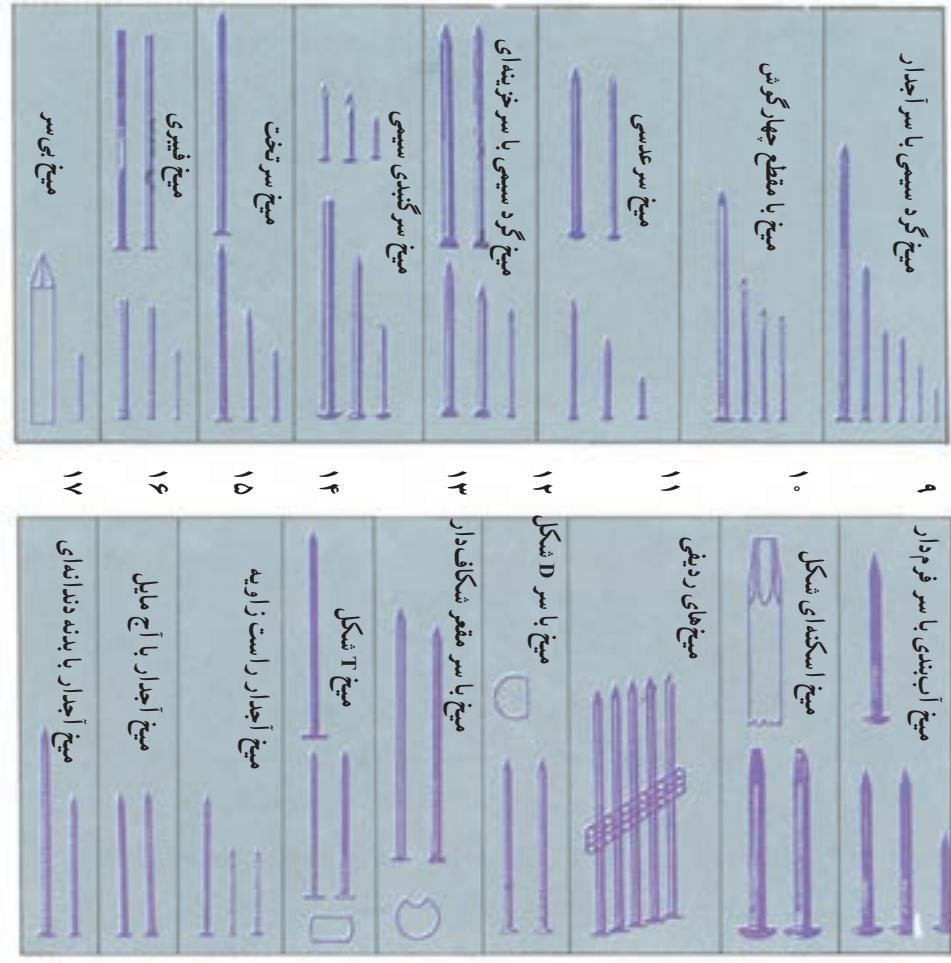
میخ آ زاویه

میخ آج مایل

میخ آجدار باینده دندانه‌ای

میخ آسیمی

شکل ۱۸—۳—نمونه‌هایی از انواع میخها

۹- میخ آب‌بندی آلومینیمی با سر فرم‌دار: دارای سر محدب و فرم‌دار، ساقه صاف و نوک لوزی شکل است. این میخ نسبتاً ضخیم و نوک تیز است و برای کارهای ساختمانی و کشتمی‌سازی استفاده می‌شود.

۱۰- میخ تیغه‌ای یا اسکنده‌ای شکل: نوک این میخ مانند اسکنه یا پیچ گوشته تیز و دارای سرفایقی شکل است و بیشتر برای کارهای ساختمانی از آن می‌توان استفاده کرد.

۱۱- میخ‌های ردیفی یا شانه‌ای (ماشینی سرتخت): این میخ‌ها شبیه به میخ‌های سرپهن است و به وسیله چسب‌های مخصوصی می‌چسبند و به راحتی از هم جدا می‌شوند و به صورت شانه‌ای در بازار به فروش می‌رسند. میخ شانه‌ای را به وسیله‌ی دست یا میخ‌کوب‌های پنوماتیکی می‌توان تا عمق چوب فرو برد (شکل ۲-۸۱-الف و ب).

شکل ۲-۸۱- ب - دستگاه میخ‌کوب شانه‌ای

شکل ۲-۸۱- الف

۱۲- میخ با سر D شکل

۱۳- میخ با سر مقرع شکاف دار

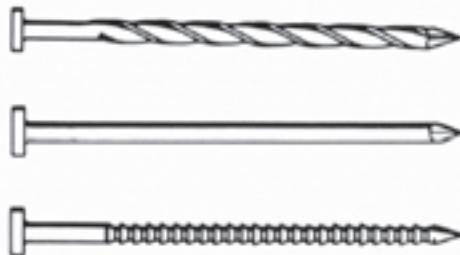
۱۴- میخ T شکل یا سرپهن: این میخ برای اسکلت چوبی منازل، جعبه‌سازی و سایر مواردی که به اتصال سریع قطعات نیاز است و ظاهر کار چندان مهم نیست، استفاده می‌شود.

۱۵- میخ آجردار با زاویه راست

۱۶- میخ آجردار با آج مایل: (زاویه آج نسبت به محور طولی میخ 45°) این میخ به علت آج‌های مایل و ماربیچی امکان درگیری بهتر در چوب و صفحات مصنوعی را می‌دهد.

۱۷- میخ آجدار با بدنه دندانه‌ای

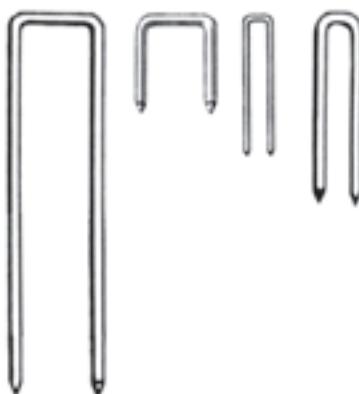
۱۸- میخ با بدنه پیچی (میخ پیچ): از این میخ برای جعبه‌هایی که نخواهند باز شوند، استفاده می‌کنند (شکل ۲-۸۲).

شکل ۲-۸۲- میخ پیچ

۱۹- میخ دوپا (میخ آتن): برای نصب قطعات نازک بر روی چوب یا دیوار به کار می‌رود

(شکل ۲-۸۳).

شکل ۲-۸۳- میخ دوپا

۲۰- میخ قلابی یا چنگکی

۲۱- میخ سرکج: برای آویختن اشیای سبک و سنگین به کار می‌رود و بهتر است این میخ با رولپلاک در محل خود محکم شود.

۲۲- میخ ستاره‌ای: از این میخ به جای میخ چوبی برای محکم کردن قاب‌های در و پنجره

به کار می‌رود و پس از چسب زدن در گوشه‌های کار کوبیده می‌شود تا قدرت اتصال بیشتر شود. میخ ستاره‌ای از فلزات نرم و با طول ۲۰ میلی‌متر تهیه می‌شود (شکل ۲-۸۴).

شکل ۲-۸۴- میخ ستاره‌ای

۲۳—میخ فولادی بتن (میخ بنایی): این میخ سخت و شکننده است و باید با چکش سنگین آن را به دیوار فرو برد. از این میخ برای نصب وسایل به دیوارهای بتنی، سنگی و آجری استفاده می‌شود (شکل ۲-۸۵).

شکل ۲-۸۵—میخ فولادی بتن

شکل ۲-۸۶—میخ فشنگی

۲۴—میخ فشنگی^۱: این میخ بیشتر به وسیله لوله کش‌ها و برق کارها و سایر کارگران ساختمانی استفاده می‌شود. برای کوپیدن این میخ از یک تفنگ مخصوص استفاده می‌شود که میخ به داخل دیوار کوپیده می‌شود (شکل ۲-۸۶).

شکل ۲-۸۷—میخ تزیینی

۲۵—میخ تزیینی (گل میخ): این میخ دارای ساقه لاک شده و روپوش برنجی است و سر آن برای آویختن قاب‌ها به دیوار آماده شده است (شکل ۲-۸۷).

شکل ۲-۸۸—میخ توفال

۲۶—میخ توفال: دارای سر بزرگ تخت، ساقه خاردار و نوک لوزی شکل است (شکل ۲-۸۸).

شکل ۲-۸۹—میخ پوشاننده

۲۷—میخ پوشاننده: دارای سر بزرگ شترنجی، ساقه صاف و نوک لوزی شکل است (شکل ۲-۸۹).

شکل ۲-۹۰—میخ دوسر

۲۸—میخ دوسر: برای آویزان کردن اشیا به کار می‌رود (شکل ۲-۹۰).

میخ های فلزی از نظر سر، ساق و نوک آن ها به انواع مختلفی تقسیم می شوند که نمونه هایی از آن ها در شکل (۲-۹۱) آمده است.

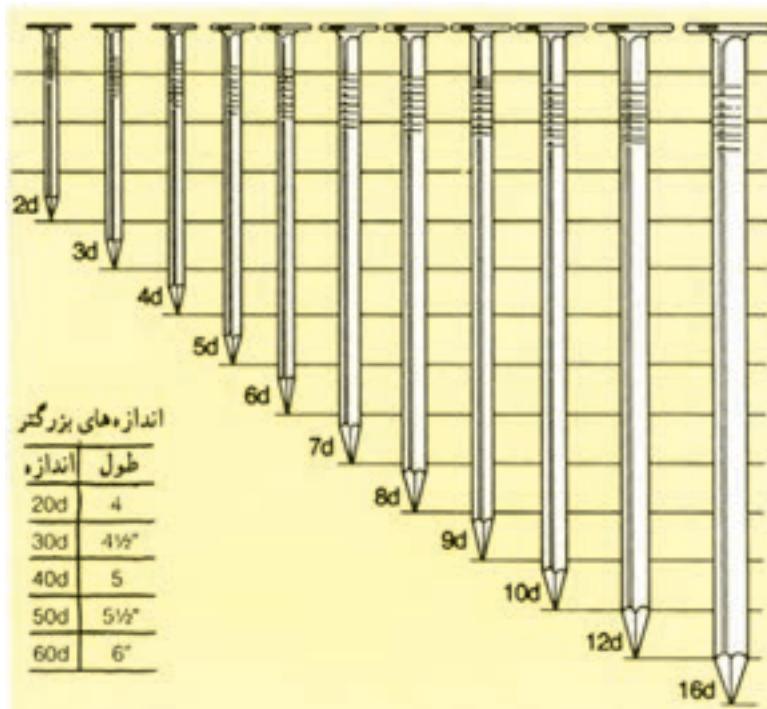
شکل ۲-۹۱—سرهای مختلف، ساق ها و نوک انواع میخ ها

۲-۵-۲—استاندارد و درجه بندی میخ: میخ ها را به طرق مختلفی از قبیل جعبه ای، کيسه ای و پاکتی بسته بندی می کنند و به صورت وزنی مهیا و در دسترس خریدار قرار می دهند. مشخصات میخ را با برچسب رنگی روی پاکت می چسبانند که روی این برچسب ها نوع میخ، وزن میخ (کیلو گرم) و اندازه میخ (طول و ضخامت) چاپ شده است. به طور کلی میخ ها به طول ۱۵ تا ۱۵۰ میلی متر و قطر یک تا $5/2$ میلی متر تولید می شود که معمول ترین اندازه میخ در جدول (۲-۱) درج شده است.

جدول ۲-۱—اندازه استاندارد میخ های فلزی

طول mm	قطر mm	۱۵	۲۰	۲۵	۳۰	۴۰	۴۰	۴۰	۳۰	۴۰	۵۰	۴۰	۶۵	۶۵	۵۰	۵۰	۸۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۲۵	۱۰۰	۱۰۰	۱۵۰
$5/25$	$24/74/7$	۴	۴	۳	۷	۳/۵	۳/۵	۳/۵	۳	۳	۲/۷۵	۲/۷۵	۲/۷۵	۲/۵۲/۵	۲	۲	۲/۱	۸/۱	۸/۱	۸/۱	۶/۵۱	۶/۵۱	۵/۱۵۱	۵/۱۵۱

ضخامت و طول میخ براساس دو نمره (مثلاً 70×31) تعیین می‌شود که اولی (۳۱) ضخامت مفتول بر حسب $1/0$ میلی‌متر و دومی (70) طول میخ بر حسب میلی‌متر را نشان می‌دهد و یا ممکن است بعضی از این میخ‌ها براساس واحد اینچی اندازه‌گذاری و استاندارد شوند (شکل ۲-۹۲).

شکل ۲-۹۲— اندازه استاندارد میخ‌های فلزی

۱-۲-۶ پیچ

گرچه بسیاری از اتصالات در سازه‌های چوبی به کمک پیچ و حلقه‌های فلزی ساخته می‌شود، ولی کاربرد پیچ به تنها یعنی نیز در اتصال معمول است. پیچ چوب به عنوان کالایی واسطه در ساخت قطعات، وسیله‌ای برای اتصال و محکم کردن قطعات مختلف چوب و سایر مصنوعات چوبی به یکدیگر و یا برای نصب یراق‌ها به کار می‌رود.

قدرت اتصالی پیچ به مراتب زیادتر از میخ است و پیچ به بهترین صورت ممکن در چوب و یا سایر مواد پیچانده می‌شود و به آسانی می‌توان آن‌ها را شل و خارج کرد و از تنوع بسیار زیادی نیز

برخوردار است، این تنوع در حقیقت از ترکیب عوامل ذیل با یکدیگر حاصل می‌شود:

سپیچ: که به طور عموم دارای شکاف است و از نظر محل کاربرد، شکل ظاهری و شکل آچارخورشان به انواع مختلف تقسیم می‌شوند.

ساق پیچ: که به صورت استوانه‌ای، مخروطی و یا ترکیبی از این دو است.

نوك پیچ: نوک پیچ به صورت استوانه قطع شده، مخروطی، مخروطی ناقص است.

دندانه‌پیچ: از چپ به راست به دور میله می‌پیچد و برخلاف پیچ‌های آهن دندانه آن تیز و انتهای پیچ مخروطی است. ترکیب عوامل و مشخصات بالا طیف بسیار وسیعی از پیچ‌ها را به وجود می‌آورد که به ذکر نام آن‌ها می‌بردازیم:

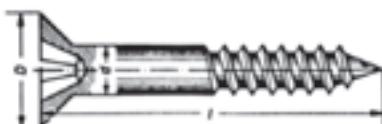
۲-۶-۱- انواع پیچ

پیچ سرمهخوطی شکاف‌دار: طول پیچ‌هایی که در خزینه قرار می‌گیرند، از نوک پیچ تا روی شکاف آچارخور است که داخل چوب قرار می‌گیرند. طول این پیچ‌ها ۷° الی ۱۵° و قطر $1/4$ تا 8 میلی‌متر است (شکل ۲-۹۳).

شکل ۲-۹۳- پیچ سرمهخوطی شکاف‌دار

پیچ سرمهخوطی برآمده (بیضوی): (شکل ۲-۹۴).

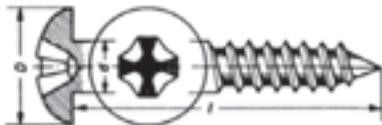
شکل ۲-۹۴- پیچ سرمهخوطی برآمده

پیچ سرگرد با شکاف طولی: که طول آن ۷° الی ۱۳° و قطر آن $1/4$ تا 8 میلی‌متر است (شکل ۲-۹۵).

شکل ۲-۹۵- پیچ سرگرد با شکاف طولی

پیج سرگرد با شکاف چهارسو (صلبی)؛ (شکل ۲-۹۶).

شکل ۲-۹۶—پیج سرگرد با شکاف چهارسو

پیج سرعدسی؛ اندازه طول آن از لبهٔ تیز بالا تا نوک پیج 7~mm تا 100~mm و قطر $1/4$ تا 8~mm است (شکل ۲-۹۷).

شکل ۲-۹۷—پیج سرعدسی

پیج سرتخت خزینه‌ای با شکاف طولی و چهارسو؛ (شکل ۲-۹۸).

شکل ۲-۹۸—پیج سرتخت خزینه‌ای

پیج چوب با سر شش‌گوش (شکاف دار و بدون شکاف)؛ (شکل ۲-۹۹).

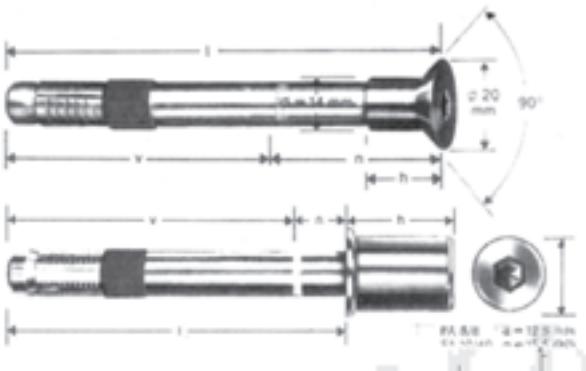
شکل ۲-۹۹—پیج چوب با سر شش‌گوش

پیج واشردار با سر شش‌گوش؛ سر این پیج ممکن است به صورت ساده یا شکاف دار و با روپوش فلزی باشد (شکل ۱۰۰).

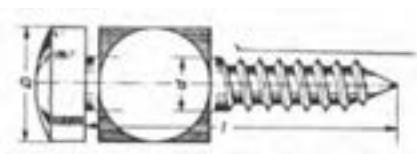

شکل ۱۰۰—پیج واشردار با سر شش‌گوش

پیچ آلن (داخل شش‌گوش): (شکل ۲-۱۰۱).

شکل ۲-۱۰۱-پیچ آلن

شکل ۲-۱۰۲-پیچ تلگرافی

پیچ تلگرافی: این پیچ دارای سر چهار پهلو یا شش پهلو است و برای اتصال قطعات ضخیم چوب و یا برای نصب یراق‌های سنگین مانند قلا布‌ها و لولای گونیا به کار می‌رود (شکل ۲-۱۰۲).

شکل ۲-۱۰۳-پیچ اتاقی با سر گرد و مهره چهارگوش

شکل ۲-۱۰۴-پیچ چارچوب

پیچ اتاقی با سر گرد و مهره چهارگوش: این پیچ برای محکم کردن درها و اتاق‌های چوبی و غیره به کار می‌رود (شکل ۲-۱۰۳).

پیچ چارچوب در: برای محکم کردن چارچوب به دیوار به کار می‌رود. این پیچ دارای غلاف زاویه‌دار (شاخدار) است که قبلًاً در دیوار نصب می‌شود و بعد پیچ در داخل آن محکم می‌شود (شکل ۲-۱۰۴).

پیچ و مهره روپیچ: این پیچ برای مبل‌های رویه کوبی شده، صندلی‌های گردان،

قفسه‌ها و اتصال پله‌های چوبی و غیره به کار می‌رود. حُسن این پیچ آن است که همیشه در جای خود محکم است و اگر شل شود مجدداً آن را محکم می‌بینند بدون آن که به قدرت پیچ لطمehای وارد شود

(شکل ۲-۱۰۵).

شکل ۲-۱۰۵- پیچ و مهره روپیچ

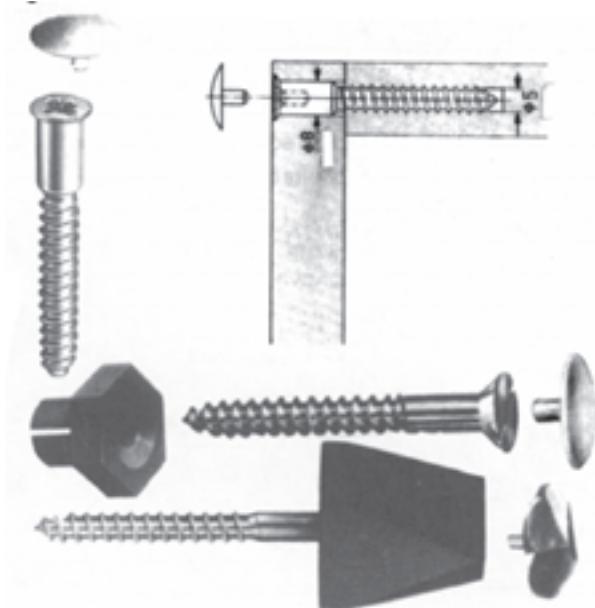

شکل ۲-۱۰۶- پیچ میخ

پیچ های میخی: این پیچ ها دارای حدیده مخصوصی هستند که برای راندن آن در چوب به وسیله ضرب چکش عمل می شود. درنتیجه ضربه، الیاف چوب در طرف مخالف دندۀ پیچ برس می شوند و برای خارج کردن آن از پیچ گوشتی که به چپ گردانده شود استفاده می کنند (شکل ۲-۱۰۶).

پیچ سرپوش دار (تزييني): اين پیچ برای

محکم کردن قسمت های متخرکی که در معرض دید قرار دارند به کار می رود و سرپوش آن برای تزيين و پوشاندن سرپیچ روی آن پیچانده می شود. سرپوش اين پیچ ها ممکن است به صورت فشاری داخل سوراخ سرپیچ محکم و یا داخل آن پیچ شود. اين سرپوش ها ممکن است فلزی یا پلاستیکی باشد و نمای تزيينی به کار می دهد (شکل ۲-۱۰۷).

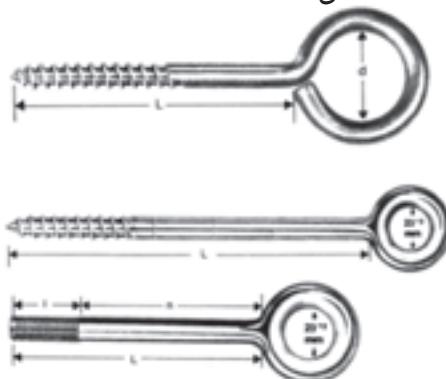
شکل ۲-۱۰۷- پیچ سرپوش دار

پیچ قلاب دار عمودی: این پیچ ها از جنس فولاد و یا آلیاژ مس و روی و یا دارای روکش پلاستیکی است و فقط برای آویختن اشیا مورد استفاده قرار می گیرد (شکل ۲-۱۰۸).

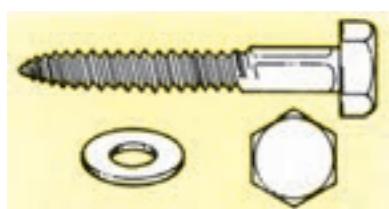
شکل ۲-۱۰۸- پیچ قلاب دار عمودی

پیچ شستی یا حلقه دار^۱: (شکل ۲-۱۰۹). از این پیچ برای بستن طناب و یا آویزان کردن لوستر های سبک از سقف استفاده می کنند.

شکل ۲-۱۰۹- پیچ شستی

میخ پیچ بلند: برای اتصال چوب بست ها یا قطعات ضخیم و سنگین به کار می رود (شکل ۲-۱۱۰).

شکل ۲-۱۱۰- میخ پیچ بلند

پیچ چشمی^۱: (شکل ۲-۱۱۱).

پیچ سرگود یا روبرتسون^۲: اخیراً این پیچ در سازه‌های چوبی و درودگری متداول شده است و چون سرآچار به خوبی در گودی آن داخل می‌شود، درنتیجه احتمال خارج شدن از پیچ و خراشیدن سطح چوب کم است و برای کارهای ظرفی پیچ مناسبی است (شکل ۲-۱۱۲).

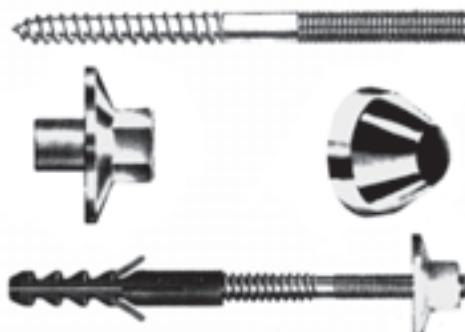

شکل ۲-۱۱۱-۲- پیچ چشمی

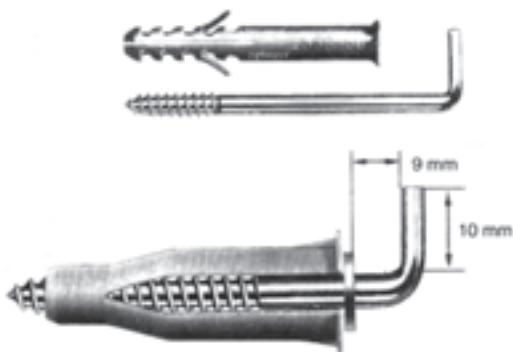
شکل ۲-۱۱۲-۲- پیچ سرگود

پیچ لولایی: با بسته شدن یک مهره به انتهای این پیچ می‌توان آن را برای نصب اشیای سنگین به کار برد (شکل ۲-۱۱۳).

شکل ۲-۱۱۳-۲- پیچ لولایی

پیچ سرکج یا گیره پیچ دار: (شکل ۲-۱۱۴).

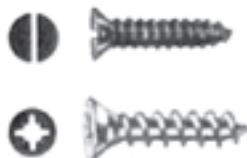
شکل ۲-۱۱۴-۲- پیچ سرکج

پیچ سرکج خاردار: (شکل ۲-۱۱۵).

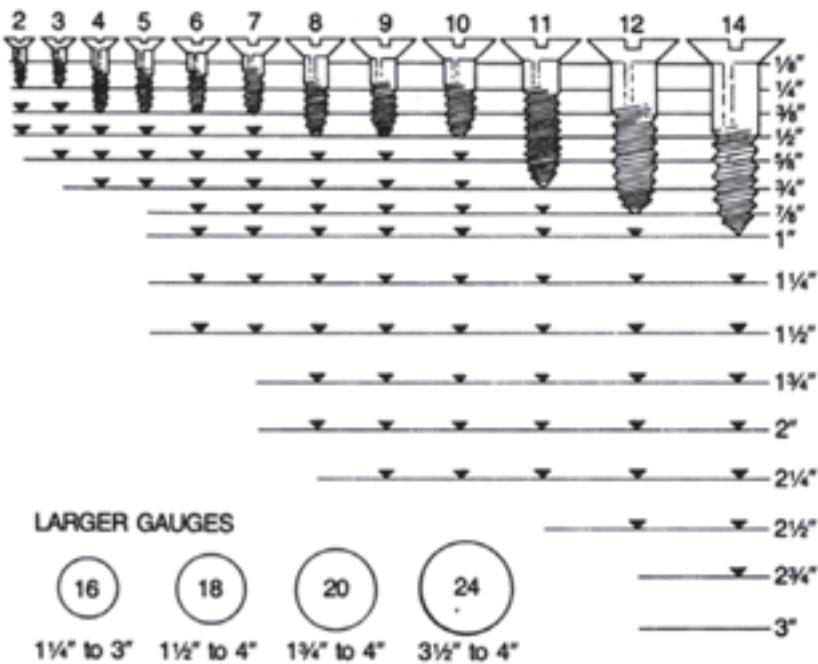
شکل ۲-۱۱۵- پیچ سرکج خاردار

پیچ خودکار آهن (پیچ آهن پیچ): این پیچ برای اتصال و محکم کردن قطعات چوبی به یک قطعه فولادی به کار می‌رود. این پیچ در موقع استفاده عمل قلاویز را انجام می‌دهد و از قدرت و استحکام خوبی بخوردار است و در مقابل اصطکاک مقاومت می‌کند (شکل ۲-۱۱۶). پیچ‌های مذکور اکثرًا از فولاد نرم (با کربن پایین) و برنج تهیه می‌شوند. این پیچ‌ها ممکن است برای کاربردهای خاص و یا به منظور جلوگیری از خوردگی و زنگزدگی مورد استفاده قرار گیرد و یا به علت دارا بودن ظاهر مناسب و زیبا بتوان آن‌ها را با پوشش کرم، نیکل، کادمیم و روی، آبکاری و گالوانیزه کرد و به رنگ‌های مختلف (سفید مات و سفید برآق) درآورده.

شکل ۲-۱۱۶- پیچ آهن پیچ

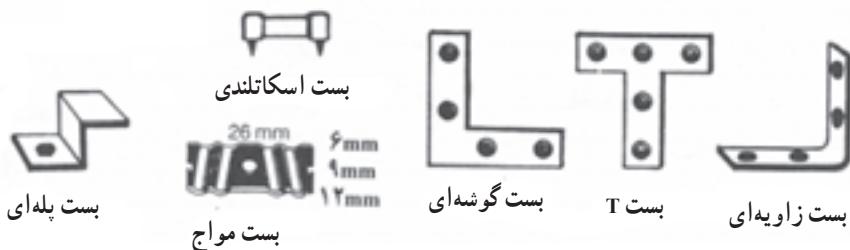
۲-۶- استاندارد و درجه‌بندی پیچ: پیچ‌ها به طور کلی در ابعاد سیار متنوعی از قطر کمتر از یک میلی متر تا متراژ از ۱۵ میلی متر و از طول ۶ میلی متر تا ۱۵ سانتی متر تهیه می‌شوند و مورد استفاده قرار می‌گیرند (شکل ۲-۱۱۷). پیچ‌های چوب معمولاً در بسته‌های ۱۴۴ عددی که اصطلاحاً یک قراص (گروس) گفته می‌شوند بسته‌بندی و به فروش می‌رسند. مشخصات پیچ به صورت برقسب و به طور خلاصه شده روی پاکت چسبانیده می‌شود (مانند C Wood Screw Din 97 A × B × C) که در این مشخصه A، شماره پیچ (ضخامت پیچ بر حسب میلی متر) B، طول اسمی پیچ بر حسب میلی متر و C، جنس پیچ است. به عنوان مثال پیچ چوب سر مخروطی شکافدار با ضخامت ۴ و طول اسمی ۲۰ میلی متر از جنس فولاد به صورت زیر نشان داده می‌شود. (Wood Screw Din 97 - 4 × 20 - st)

شکل ۲-۱۱۷—ابعاد استاندارد پیچ‌ها

۲-۷—بستهای فلزی

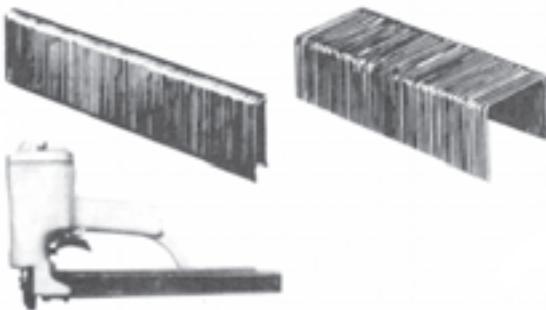
علاوه بر میخ و پیچ و سایل فلزی دیگری نیز برای سوار کردن و بستن قطعات چوبی وجود دارند. بستهای فلزی را می‌توان برای نگهداری قفسه‌ها با بستن کابینت‌ها به دیوار استفاده کرد. اتصال با بستهای موّاج را می‌توان برای تقویت گوشه‌های چارچوب یا اتصالاتی که زیبایی ظاهر آن‌ها اهمیت ندارد، استفاده کرد (شکل ۲-۱۱۸).

شکل ۲-۱۱۸—انواع بستهای فلزی

۲-۸- سوزن دوخت

سوزن دوخت وسیله‌ای است که برای اتصال، یکی کردن و وصله کردن دو یا چند قسمت مجرای نظیر اوراق کاغذ، صفحات کارتون، لایه‌های چرم، تخته، روکش، و چوب مورد استفاده قرار می‌گیرد (شکل ۲-۱۱۹). انواع سوزن دوخت مصرفی را براساس نوع جنس، رنگ ظاهري، طول ساق، فاصله بین دوساق، ضخامت سوزن و شکل نوک سوزن می‌توان بسته‌بندی کرد. سوزن دوخت کاربرد زیادی دارد و استفاده از آن در اماكن اداري، دفتری، صحافی، انتشار نشریات، درودگری، صنایع کفاشی، کارتون‌سازی و بسته‌بندی امری الزامی است.

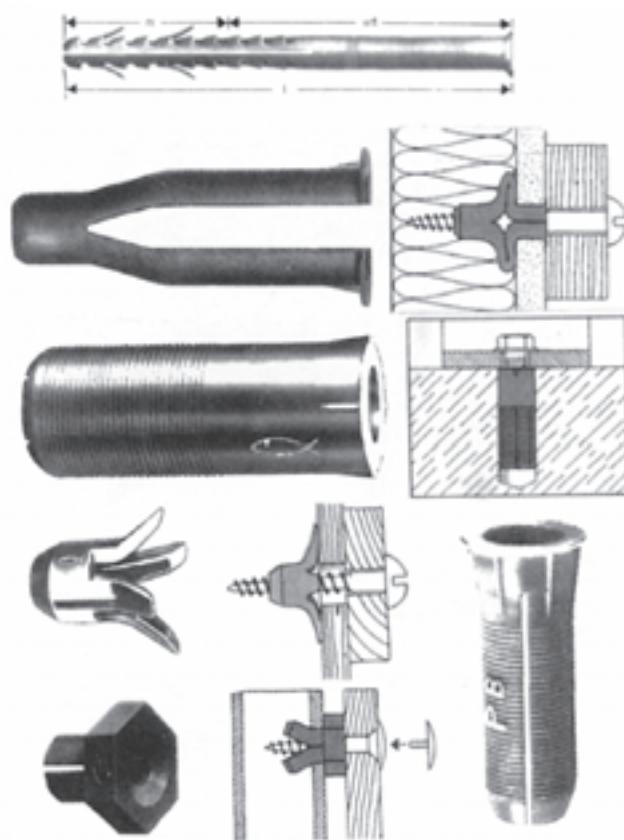
شکل ۲-۱۱۹- سوزن دوخت

سوزن دوخت دارای ابعاد و اندازه‌های مختلفی است که می‌توان بهوسیله ماشین دوخت‌های دستی یا پنوماتیکی مورد استفاده قرار داد. مواد اولیه سوزن دوخت، مفتول‌های فلزی^۱ با روکش مسی یا گالوانیزه است که بهوسیله چسب مایع شفاف به هم چسبیده شده‌اند.

۲-۹- روپلاک

برای پیچ‌هایی که باید در مصالحی بهجز چوب و فلز (مصالح ساختمانی) پیچ شوند، استفاده از روپلاک ضروری است. روپلاک به تناسب محل استفاده و نوع کاری که از آن انتظار دارند، دارای ابعاد و مدل‌های مختلفی از جمله: روپلاک چوبی، فیبری، کفni، فلزی و یا پلاستیکی است (شکل ۲-۱۲۰). از روپلاک فلزی برای آویزان کردن یا اتصال قطعات به دیوارها یا سقف‌های غیرچوبی استفاده می‌کنند و از روپلاک‌های پلاستیکی یا کفni همراه با پیچ‌های چوبی می‌توان برای کارهای سبک‌تر استفاده کرد. قطر داخلی روپلاک باید به اندازه ضخامت پیچ موردنظر و طول پیچ برابر طول

رولپلاک به اضافه ضخامت شیئی که با پیچ بسته می‌شود، باشد.

شكل ۱۲۰-۲- انواع رولپلاک

- ۱- چهار نوع لولا را نام ببرید.
- ۲- موارد مصرف لولای مغزی و لولای فندرار (اتومات) را بنویسید.
- ۳- قفل‌های مصرفی در قفسه‌ها و درهای کوچک را نام ببرید.
- ۴- چند نمونه از قفل‌های مصرفی در درهای ساختمانی را نام ببرید.
- ۵- دستگیره درهای کشویی باید دارای چه خصوصیاتی باشد؟
- ۶- موارد مصرف یراق‌آلات اتصالی را شرح دهید.
- ۷- انواع یراق‌های قفل و بست قفسه را نام ببرید.
- ۸- یراق‌های درهای کشویی و درهای آکاردئونی را توضیح دهید.
- ۹- انواع یراق‌آلات قفل و بست پنجره را نام ببرید.
- ۱۰- یراق‌های کشو و کاربرد آن‌ها را شرح دهید.
- ۱۱- موارد مصرف زیرسری‌ها را بنویسید.
- ۱۲- در چه مواردی از چرخ‌های قرقه‌دار استفاده می‌کنند؟
- ۱۳- انواع میخ و موارد مصرف آن‌ها را بنویسید. (حداقل ۸ مورد)
- ۱۴- انواع پیچ و موارد مصرف آن‌ها را بنویسید. (حداقل ۸ مورد)
- ۱۵- در چه مواردی از بستهای فلزی استفاده می‌کنند؟
- ۱۶- موارد مصرف سوزن دوخت را نام ببرید.
- ۱۷- انواع رولپلاک و موارد مصرف آن‌ها را بنویسید.